

Trang bị 'sức đề kháng số' trước phim ngắn AI độc hại

Đi bất cứ đâu, từ nhà hàng, quán cà phê, trên đường phố, không khó bắt gặp hình ảnh người lớn, trẻ em hề có thời gian rảnh là chăm chú nhìn vào màn hình điện thoại. Những video ngắn, trong đó có phim ngắn được tạo bằng trí tuệ nhân tạo (AI), đang xuất hiện ngày càng dày đặc trên mạng xã hội, trở thành một dạng nội dung dễ tiếp cận và dễ tiêu thụ trong đời sống số.

Phim ngắn AI xuất hiện khắp nơi, cứ rảnh là mở điện thoại xem

AI đang làm thay đổi nhanh cách sản xuất và tiếp nhận nội dung trên mạng xã hội. Chỉ với một vài công cụ, video hoặc phim ngắn định dạng dọc có thể được tạo ra nhanh chóng với chi phí thấp. Từ một video, hàng chục, thậm chí hàng trăm nội dung tương tự có thể tiếp tục xuất hiện, tạo thành dòng phim ngắn ngày càng dày đặc trên môi trường số.

Với thời lượng chỉ vài chục giây hoặc vài phút, phim ngắn dễ phù hợp với những khoảng thời gian trống trong ngày. Lúc chờ xe, nghỉ giải lao, ăn uống hay đơn giản là khi rảnh, người dùng có thể mở điện thoại xem một vài video. Một video kết thúc, video khác lại được đề xuất, khiến việc xem phim ngắn dễ kéo dài hơn dự định.

Đáng chú ý, để thu hút người xem trong thời gian rất ngắn, không ít video sử dụng những tình tiết gây sốc, câu chuyện bất thường, bạo lực, quan hệ gia đình lệch chuẩn, trả thù, ngoại tình hoặc các mô-típ đề cao tiền bạc và quyền lực. Những nội dung càng khác thường càng dễ tạo tò mò và giữ người xem ở lại.

Chất lượng hình ảnh do AI tạo ra ngày càng đẹp mắt, nhân vật hư cấu có thể được thể hiện giống người thật, tạo hiệu ứng thị giác mạnh và khơi gợi sự tò mò, đặc biệt ở người xem trẻ. Các nhà sản xuất cũng có thể cài cắm nội dung không lành mạnh thông qua hình ảnh, lời nói và cốt truyện.

Điều đáng lưu ý là người dùng không nhất thiết phải chủ động tìm kiếm những nội dung này. Khi dừng lại xem một video, thuật toán của nền tảng có thể tiếp tục đề xuất những nội dung tương tự. Một vòng lặp được hình thành: “xem - đề xuất - xem tiếp”. Càng xem, người dùng càng có thể tiếp tục được dẫn đến những video cùng dạng nội dung.

Các nền tảng mạng xã hội đã có những công cụ phát hiện và kiểm soát một số nội dung không phù hợp. Tuy nhiên, số lượng video AI được sản xuất nhanh, trong đó có những nội dung phản cảm, bạo lực hoặc câu view, vẫn xuất hiện với mật độ lớn.

Nội dung độc hại và những tác động đối với trẻ em

Theo chuyên gia tâm lý Nguyễn Hồng Bách (Hội Tâm lý học Việt Nam), việc trẻ thường xuyên tiếp xúc với phim ngắn AI có nội dung độc hại có thể tác động đến cảm xúc, hành vi và sức khỏe tinh thần.

Trước hết, những nội dung do AI tạo ra thường có tính cường điệu, phi thực tế nhưng được thể hiện dưới hình thức rất chân thực. Điều này có thể khiến trẻ, đặc biệt ở lứa tuổi vị thành niên khi tư duy trừu tượng còn đang phát triển, gặp khó khăn trong việc phân biệt ranh giới giữa tưởng tượng và thực tế.

Việc tiếp xúc lặp đi lặp lại với các nội dung bạo lực hoặc sự tự hủy hoại cũng có thể làm giảm sự nhạy cảm trước nỗi đau. Với những nội dung cổ xúy tự sát hoặc tự hủy hoại, chuyên gia cho rằng chúng có thể trở thành yếu tố kích hoạt ý tưởng, hành vi ở những trẻ vốn đã có tổn thương tâm lý, qua đó làm gia tăng nguy cơ lo âu, trầm cảm.

Về hành vi, trẻ em và thiếu niên có xu hướng mô phỏng các hình mẫu hoặc hành vi xuất hiện trên không gian mạng để tìm kiếm sự chú ý, sự đồng thuận từ nhóm bạn hoặc đơn giản do tâm lý thử nghiệm. Việc thường xuyên tiếp xúc với kích thích bạo lực cũng có thể làm gia tăng phản ứng xung động, khiến trẻ dễ cáu gắt hoặc sử dụng bạo lực để giải quyết xung đột trong đời thực.

Một vấn đề khác là nguy cơ mất kiểm soát thời gian sử dụng thiết bị. Phim ngắn được thiết kế để liên tục đưa người xem từ nội dung này sang nội dung khác, trong khi những hình ảnh AI giật gân có thể tạo cường độ kích thích cao. Theo phân tích của chuyên gia, sự kết hợp này có thể khiến trẻ tiếp tục tìm kiếm nội dung mới và khó chủ động dừng lại.

Ở trẻ em và vị thành niên, khả năng tự kiểm soát và trì hoãn sự thỏa mãn vẫn đang phát triển. Khi thường xuyên đối diện với những kích thích liên tục từ màn hình, trẻ có thể gặp khó khăn hơn trong việc kiểm soát thời gian sử dụng thiết bị.

Những dấu hiệu cha mẹ cần lưu ý gồm trẻ thay đổi rõ rệt về hành vi và cảm xúc, dễ cáu gắt, tức giận hoặc thu mình; lo âu, bồn chồn khi bị ngắt kết nối; thức khuya để xem điện thoại, mệt mỏi, giảm tập trung và kết quả học tập; hoặc có xu hướng che giấu việc sử dụng thiết bị.

Trong bối cảnh đó, vấn đề không chỉ nằm ở bản thân công nghệ AI mà còn ở cách nội dung được sản xuất, phân phối và tiếp nhận. AI mở ra nhiều khả năng mới cho sáng tạo, giáo dục và giải trí, nhưng khi công cụ này được sử dụng để sản xuất hàng loạt nội dung câu view, phản cảm hoặc kích thích cảm xúc, nguy cơ tác động tiêu cực đến người xem, đặc biệt là trẻ em, cần được nhìn nhận nghiêm túc.

Xây dựng “sức đề kháng số” cho trẻ

Theo chuyên gia tâm lý Nguyễn Hồng Bách, thay vì chỉ áp dụng các biện pháp cấm đoán, gia đình và nhà trường cần trang bị cho trẻ “bộ lọc nhận thức”, giúp các em có khả năng nhận biết, phân tích và tự bảo vệ trước nội dung độc hại trên môi trường số.

Đối với gia đình, trước hết cần tạo môi trường để trẻ có thể chia sẻ những nội dung lạ hoặc đáng sợ mà mình vô tình nhìn thấy trên mạng mà không lập tức bị mắng mỏ hay tịch thu thiết bị. Cha mẹ có thể cùng trẻ xem và phân tích nội dung, đặt những câu hỏi như video có điểm gì vô lý, sự việc trong video có thể xảy ra ngoài đời thực hay không, từ đó giúp trẻ hình thành thói quen tư duy phản biện.

Gia đình cũng cần cùng trẻ thống nhất những ranh giới sử dụng thiết bị phù hợp, như không sử dụng điện thoại trước khi đi ngủ một giờ, không mang điện thoại vào phòng ngủ ban đêm; đồng thời cha mẹ cần làm gương trong việc sử dụng thiết bị.

Với nhà trường, giáo dục kỹ năng số và sức khỏe tâm thần cần được chú trọng. Theo chuyên gia, kỹ năng nhận diện nội dung AI độc hại không nên chỉ đặt trong một môn học mà cần kết hợp giữa các môn học chính khóa và hoạt động trải nghiệm.

Trong môn Tin học, học sinh có thể được trang bị kiến thức cơ bản về AI, công nghệ tạo sinh và cách nhận biết những dấu hiệu bất thường của hình ảnh, video do AI tạo ra. Trong môn Giáo dục công dân, Đạo đức hoặc Pháp luật, có thể lồng ghép nội dung về trách nhiệm khi chia sẻ thông tin, tác động của tin giả, bạo lực mạng, quyền riêng tư và chuẩn mực ứng xử trên không gian mạng.

Môn Ngữ văn cũng có thể góp phần rèn luyện khả năng đọc hiểu, phân tích ngôn ngữ, nhận diện những nội dung giật gân, kích động hoặc có tính thao túng cảm xúc; đồng thời hình thành thói quen kiểm chứng nguồn tin.

Bên cạnh giờ học, các hoạt động ngoại khóa, sinh hoạt dưới cờ, tọa đàm với chuyên gia tâm lý và công nghệ có thể giúp học sinh nhận diện những tình huống thực tế. Các câu lạc bộ truyền thông, kỹ năng số, hoạt động “giải mã tin giả”, phân tích sản phẩm AI hoặc đóng vai xử lý tình huống cũng giúp học sinh chuyển kiến thức thành kỹ năng tự bảo vệ.

Đồng thời, việc tăng cường các hoạt động trải nghiệm thực tế, thể thao, nghệ thuật và kết nối xã hội cũng giúp trẻ có thêm những lựa chọn ngoài màn hình.

Công nghệ số phát triển nhanh, trẻ em ngày càng khó tránh khỏi việc tiếp xúc với các sản phẩm do AI tạo ra. Vì vậy, mục tiêu không chỉ là ngăn trẻ nhìn thấy một video cụ thể, quan trọng hơn là giúp trẻ có khả năng nhận biết, đặt câu hỏi, kiểm chứng và tự chủ trước dòng nội dung liên tục xuất hiện trên màn hình.

Trang bị cho trẻ tư duy phân biện và khả năng tự chủ cảm xúc vì thế trở thành một phần quan trọng của kỹ năng sống trong môi trường số, giúp các em chủ động hơn trước những nội dung được tạo ra bằng công nghệ AI.

Bích Thủy/TTXVN

Ảnh minh họa: Những nội dung do AI tạo ra thường có tính cường điệu, phi thực tế nhưng được thể hiện dưới hình thức rất chân thực.

La résistance contre les pesticides s'organise

Des milliers de personnes ont manifesté, samedi, dans l'Eure, pour dénoncer les « ravages de l'agrochimie »

Le parcours n'a pas été choisi au hasard. C'est ici qu'est implantée l'une des usines de Syngenta, leader mondial des pesticides

Les organisateurs veulent installer le sujet dans la campagne pour l'élection présidentielle de 2027

Fleur Breteau, fondatrice du collectif Cancer Collèze, à Saint-Pierre-la-Garenne (Eure), le samedi 3 octobre. ORLINDA DAUGOTTE

STÉPHANE MANDARD

Tập thể lớp: Cao Đẳng Quản Lý Văn Hóa K14

LE COURRIER DU VIETNAM

Le Vietnam en français, la francophonie au Vietnam

N°411
Octobre 2026
15.000 VND

Culture : du patrimoine au contemporain

POLITIQUE

Vietnam - France : propulser le partenariat stratégique global 8

ÉCONOMIE

Vietjet resserre ses liens avec ses partenaires français 10

SOCIÉTÉ

Le Vietnam veut renforcer sa maîtrise des technologies spatiales 12

DOSSIER

50 ans de relations VIETNAM - UNESCO : la culture vietnamienne au fil des courants du monde 20

CULTURE

41 Le théâtre vietnamien à la rencontre du public français

RÉSOLUTION N°57

52 La scène vietnamienne passe au numérique

CUISINE

60 Soupe de poulet aux légumes

**LE COURRIER
DU VIETNAM**

Publié par l'Agence Vietnamienne
d'Information (AVI)

RÉDACTRICE EN CHEF : Nguyễn Hồng Nga
RÉDACTRICES EN CHEF ADJOINTES : Đoàn Thị Y Vi - Nguyễn Thị Kim Chung
Siège social : 79, rue Ly Thuong Kiet, quartier de Cua Nam, à Hanoi - Tél.: (+84) 24 38 25 20 96
Abonnement et publicité : (+84) 24 39 33 45 87 - Courriel : courrier@vnanet.vn
Bureau de représentation à Hô Chi Minh-Ville : 116-118, rue Nguyễn Thị Minh Khai, quartier de Xuân Hòa
Tél.: Publicité : (+84) 28 39 30 32 33 - Abonnement : (+84) 28 39 30 45 81 - Courriel : courrierhcm@gmail.com
Photo de la Une : Trương Trần/VNA/CVN - Impression : VINADATA
Maquette : Marc Provot et Dang Duc Tuê - Permis de publication : 25/GP-BTTTT

WELCOME 481

VU PAR URBS (FRANCE)

CARTOONING FOR PEACE

SOYONS SOLIDAIRES

VU PAR DILEM (ALGERIE)

CARTOONING FOR PEACE

L'EUROPE VEUT DURCIR LES RÈGLES SUR L'IMMIGRATION

VU PAR LECTRR (BELGIQUE)

CARTOONING FOR PEACE

VU PAR MAARTEN WOLTERINK (PAYS-BAS)

CARTOONING FOR PEACE

L'état des lycées de Marseille et d'ailleurs. (dessin publié en 2022)

ACCUSE,
EXPLIQUEZ-NOUS
COMMENT VOUS AVEZ
FAIT POUR ENTRER
DANS UNE MAISON
AVEC UNE CLÔTURE À
BARBELÉE
ÉLECTRIQUE POUR
TOUT VOLER !

MONSIEUR
LE JUGE, JE SUIS
LÀ POUR RÉPONDRE
DE MES ACTES ET NON
POUR DIVULGUER DES
SECRETS PROFES-
SIONNELS

?!

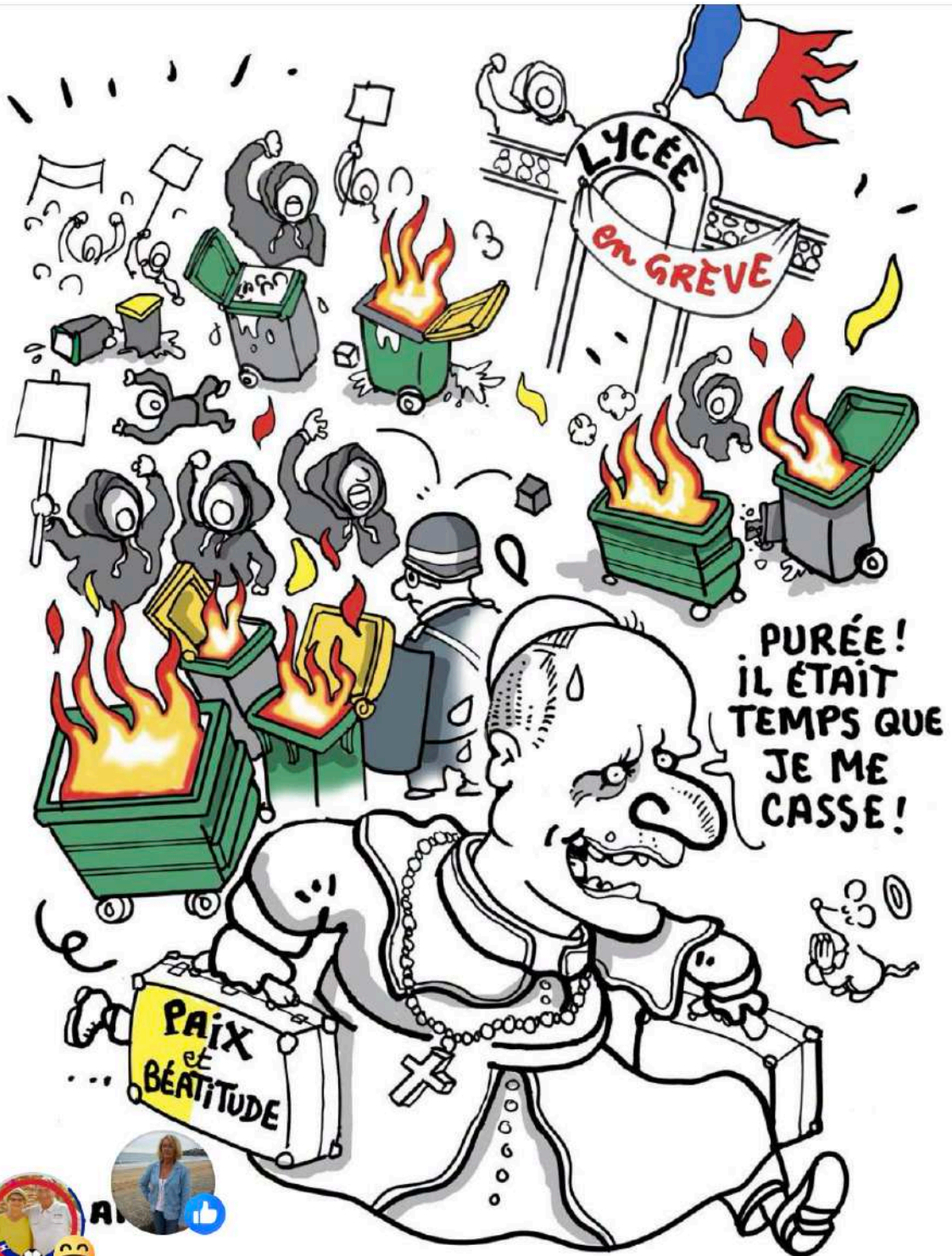
ANDRÉ JULES CARICATURES

Plantu · [Suivre](#)

1j ·

AI

LES JEUNES BLOQUENT LES LYCÉES

Après la K-pop
et la cosmétique,
le patrimoine est
lui aussi devenu
un instrument
du soft power
sud-coréen

Dans la grotte de Seokguram,
à Gyeongju (Corée du Sud),
en 2000, l'UNESCO a inscrit
le site au patrimoine mondial.
RESEARCH INSTITUTE OF CULTURAL HERITAGE

REPORTAGE
MONDIALE ET GÉOGRAPHIE
(CORÉE DU SUD)

La grotte de Seokguram, un trésor d'influence

Ce joyau patrimonial, situé à Gyeongju, en Corée du Sud,
espère entrer dans le top 10 du tourisme mondial

Dans l'antre du maître du hanji, papier traditionnel coréen

Naturalisations retardées pour les étrangers à « potentiel élevé »

Les dossiers de ces candidats sont coincés dans les circuits des préfectures et du ministère

Les exigences d'insertion professionnelle ont été renforcées par la circulaire Retailleau de 2025

VÉRONIQUE CHOIRON

ALPHILE

Ces blocages s'inscrivent dans une dynamique plus large de chute du nombre de naturalisations accordées

6.73 rub.
Vendredi 6 octobre 2026

Document | 7

Ivan Safronov : « Comme Jean Valjean, je sais ce qu'est la captivité et je sais apprécier la liberté »

Le journaliste russe, prisonnier d'opinion détenu en Sibérie depuis 2022, a recours, pour tenir le coup, au viatique de la littérature. Il a ainsi relu « Les Misérables », de Victor Hugo. « Le Monde des livres » publie le texte qu'il a fait parvenir sur ce classique

Bergamini Quatorze

IVAN SAFRONOV
JOURNALISTE D'OPINION
KRAIKOZANSK, RUSSIE

Ivan Safronov, prisonnier d'opinion, se fait lire à l'heure de la lecture collective

Une des pages du manuscrit
« Les Misérables »
par Victor Hugo, relu par
Ivan Safronov.

Adèle Yon : « Cela fait six ans que je vis avec les matériaux de “Mon vrai nom est Elisabeth”, ça laisse des traces »

L'autrice du succès critique et public « Mon vrai nom est Elisabeth », sur son arrière-grand-mère internée sous contrainte, n'en a pas fini avec cette dernière. Dans « Enquête sur le double fantôme », elle évoque la méthode de travail qui l'a guidée. Explications

PROPOS RECUEILLIS PAR
AMAGNY DA CUNHA

Adèle Yon, à Saint-Ouen (Seine-Saint-Denis), en 2025. LOUIE DESHAYES/ICI 91

Albert Clavier

De l'Indochine coloniale au Vietnam libre

Je ne regrette rien

les Indes savantes

*De la gamelle de soupe
en gardant les vaches,
à dix ans,
au petit déjeuner
avec le président de
la République Française,
à la soixantaine.*

Mon enfance

Un petit hameau de la commune des Saillants du Guâ sur le versant nord du Vercors, ce maquis héroïque pendant l'occupation allemande et qui a eu une influence positive certaine sur ma vie. Un petit hameau traverse par Le Bruyant, une rivière où avec mon frère Henri, la nuit, nous attrapions, en fraude, des truites et des écrevisses avec une lampe de poche et une fourchette. Nous n'avions pas les moyens de nous acheter une canne à pêche. C'est là que je suis né le 9 mars 1927. Le 9 mars est une date prémonitoire pour moi ! Un jour historique pour le Vietnam qui va profondément marquer ma vie. C'est en effet un 9 mars, mais en 1945, qu'a eu lieu le coup d'État japonais en Indochine française qui déclencha le soulèvement populaire contre le joug colonial...

J'ai cinq ans à la mort de mon père qui en avait alors soixante-dix. La vie ne fut que labeur pour ce cultivateur sans terre reconverti en ouvrier aux cimenteries Vicat du Genevrey. Plus jeune de vingt-quatre ans, ma mère va élever cinq enfants, dont j'étais le benjamin, et devoir faire la nourrice pour joindre les deux bouts. Mes frères et sœurs sont peu allés à l'école et ont commencé à travailler très jeunes, soit comme vacher soit comme bonnes. Mon frère aîné de vingt ans est parti de la maison pour travailler à Lyon où il s'installera pour la vie.

Ma famille est l'une des plus pauvres, sinon la plus pauvre du village. Nous habitons une vieille mesure sans chauffage, sans électricité, sans eau courante et bien sûr sans toilettes et salle de bains. Au village nous ne sommes donc guère aimés et rares sont ceux qui nous fréquentent, d'autant plus que nous négligeons la visite dominicale sacrée à l'église. Contrairement à mes copains, je n'ai pas été enfant de chœur et mon père a été enterré civilement ! Il fallait le faire à l'époque. Surtout dans un village de cinq cents habitants où tout le monde se connaît et se retrouve le dimanche matin sur la place de l'église, puis au bistrot d'en face. Pourtant le curé était sympathique, jouant aux boules avec ses ouailles et, même, jurant comme un charretier. Bien que rabroué par ma mère, il m'a apporté des bonbons lorsque bébé j'ai eu le croup et bien failli rendre l'âme !

Il faut dire que notre mère nous a éduqués contre l'église. Mais il faut la comprendre. Née à Paris, orpheline, elle avait été placée dans un couvent qu'elle s'empessa de quitter à sa majorité, écœurée qu'elle était par ce qu'elle avait vu et enduré. Elle voulait alors rejoindre une lointaine parenté aux Saillants, dans la Drôme, mais elle a atterri aux Saillants du Guâ, dans l'Isère ! Là, âme innocente, seule dans la vie à vingt et un ans, elle a fait la connaissance d'un homme qui va devenir mon père mais qui aurait pu être le sien.

Mes frères et sœurs font des sacrifices pour que je puisse aller à l'école plus qu'eux, d'autant plus que je suis bon élève et que j'aime étudier. J'adore lire mais à la maison nous n'avons ni journaux, ni livres, seulement *Les Misérables* de Victor Hugo que maman m'a dit avoir lu de nombreuses fois. À onze ans, il a fallu une exemption, je passe mon CEP tout en travaillant comme vacher pendant les vacances scolaires. Mais après deux années de secondaire je dois, malheureusement, abandonner l'école. J'ai alors treize ans. Nous sommes en 1940, c'est la guerre. Je dois travailler pour aider ma vieille maman et une de mes sœurs qui a deux enfants en bas âge et un mari au front. Comme je l'ai déjà dit mon frère aîné est installé à Lyon, mon autre sœur s'est mariée et a aussi deux enfants. Henri, mon deuxième frère, est omniprésent.

Je suis « loué » comme on disait alors, par une grande et riche ferme de Saint-Barthélemy, toujours sur la commune du Guâ, pour le gîte et le couvert, sans le moindre salaire. Ce qui est inconcevable de nos jours. Malgré mon très jeune âge je trime dur : lever à la pointe du jour l'été, dès cinq heures, alors qu'il fait encore nuit l'hiver, pour aider à la traite manuelle des vaches, les mener aux champs puis refaire leur litière avant de prendre le petit-déjeuner ; coucher la nuit tombée, après la traite du